

Kňazská správa

**o živote Cirkevného zboru Evanjelickej cirkvi a.v. na Slovensku
Ružomberok
v roku 2009**

predložená zborovým farárom **Mgr. Davidom Bázlikom**
a prečítaná na výročnom zborovom konvente v **Ružomberku dňa 14. 2. 2010**

Biblický úvod: Štyri pohľady kresťana v cirkvi

Text: Lk 6, 12-20 **SLIDE 1**

Drahé sestry a bratia, chcem sa s vami podeliť o niekoľko užitočných pohľadov z miesta, na ktorom sa ako jednotlivci i ako cirkevný zbor nachádzame. A zároveň mojou túžbou je, aby sme sa o tých niekoľko pohľadov v praxi aj pokúsili. Budú to pohľady štyrmi rôznymi smermi: HORE, DO SEBA, OKOLO SEBA a VON.

Som totiž presvedčený, že tieto štyri pohľady môžu mať veľmi pozitívny vplyv aj na smer, ktorým v osobnom živote, aj v živote cirkvi, budeme kráčať. Pomôžu nám efektívne budovať náš duchovný život a tiež vidieť naše úlohy, ktoré má Pán Cirkvi pre nás pripravené. A takto nasmerovaní môžeme byť užitočnými nástrojmi v Božích rukách.

Budem vychádzať z biblického textu z ev. Lukáša zo 6. kapitoly, verše 12-20.

Pohľad hore – cesta na vrch

SLIDE 2 Ježiš vystupuje na vrch modliť sa a strávi celú noc so svojim Otcom. Táto Ježišova pravidelná cesta na vrch je i pre nás obrazom osobnému duchovného života, ale i výzvou tráviť čas v Božej blízkosti počas všedných dní, ale napríklad aj počas bohoslužieb, biblických hodín, a na rôznych spoločenských, ktoré sa stretávajú na pôde CZ. Tu môžeme s radosťou konštatovať, že v CZ aj v uplynulom roku pribudli príležitosti, ktoré sú tou cestou na vrch a ktoré ponúkajú čas strávený v Božej blízkosti.

SLIDE 3 Tento smer na vrch nie je pre nás vždy prirodzený. Tak ako naše telo pri výstupe na vrch potrebuje vynaložiť energiu, to isté platí aj o našom vnútornom človeku, ktorý stúpa do Božej blízkosti. Vystúpiť na vrch nás stojí námahu. Myslím si, že vy, Ružomberčania, ste v tej fyzickej oblasti predsa len viac zdatní, ako ľudia na „dolniakoch“. Ale ako je to v tej duchovnej oblasti, to musí zhodnotiť každý sám za seba. Aj niektoré čísla, ktoré v kňazskej správe odznejú, budú určitým spôsobom vypovedať o našej ochote vystupovať na ten Boží vrch. Mnohokrát naša pohodlnosť víťazí nad dobrými úmyslami. Je totiž pohodlnejšie sedieť v teple obývačky, ako sedieť v mierne vychladenej kostolnej lavici.

Vertikálny vzťah je predpokladom toho, aby sme správne nazerali aj inými smermi. **Pán Ježiš si uvedomoval potrebu vystupovať na vrch a byť s Otcom, aby mal silu i múdrosť pre svoju službu a všetky ostatné vzťahy, ktoré tvoril.** Preto hovorí: *Syn nič nemôže činiť sám od seba, len čo vidí činiť Otca... Ján 5,19.* Preto je tento čas taký dôležitý aj pre náš život, vzťahy a prácu. Cirkevný zbor je miestom, kde sa učíme pozeráť nahor k Bohu, kde sme boli motivovaní byť v prítomnosti Toho, komu patrí dom cirkvi a aj stavba nášho života.

Pohľad do seba **SLIDE 4**

Tým prvým vzťahom, ktorý v živote budujeme, je **vzťah k sebe samému**. Keď rozmýšľame o sebe, vtedy hľadáme smerom dovnútra. Tu treba povedať, že najlepšie a najostrejšie do seba vidíme, keď sme v Božej prítomnosti, v čase modlitby, v čase, keď čítame Jeho slovo. Keď totiž pozeráme na seba bez Boha, veľmi často sa dopúšťame dvoch chýb.

Tú prvú robíme, keď sa pozeráme do seba a vidíme výraznejšie naše silné stránky, dobré vlastnosti a to všetko, čo sme pre druhých i Božiu cirkev urobili. Sme náchylní sa domnievať, že predsa máme mnoho zásluh a predností, kvôli ktorým nás má Boh rád, pre ktoré nám zachováva svoju priazeň. Potrebujeme pochopiť a uveriť tomu, že nás Boh miluje nie preto, že si to zaslúžime, ale napriek tomu všetkému pre to, že je Bohom milosti. Neexistuje nič, čím by sme mohli prinútiť Pána Boha k tomu, aby nás miloval viac alebo menej.

Toto poznanie nás chráni aj vo chvíľach, keď máme pred očami množstvo svojich slabostí, nedokonalostí a hriechov a niekto nám našepkáva, že si nezaslúžime Božiu lásku, priazeň a nie sme hodní novej šance. Pán Ježiš hľadal svoju sebaistotu v Božej blízkosti a preto bol slobodný od tlakov zo strany ľudí. Tak často nám chýba zdravá sebaistota a identita. Sme zmietaní ľudskými očakávaniami a požiadavkami. A tak svoju hodnotu odvodzujeme od svojich schopností a zásluh. Toto poznanie Božej zvláštnej milosti by malo prežiarť našu prácu a život, aby Božia láska vyžarovala aj z nášho cirkevného zboru.

Pohľad okolo seba

V prečítanom texte si môžeme všimnúť, že hoci bol JEŽIŠ veľmi spoločenským človekom a mal množstvo vzťahov, predsa dával veľký dôraz na okruh svojich priateľov **SLIDE 5** – boli nimi 12 učeníci, s ktorými sa nielen priatelil a zdieľal väčšinu času, ale ich aj vyučoval a v mnohých prípadoch sa im aj zdôveroval so svojou radosťou, bolesťou i smútkom.

Boh nás vložil do vzťahov, i svoju cirkev vybudoval na vzťahoch. Nie je to spoločnosť, ktorej hlavným cieľom je zisk, či vybudovanie čo najväčšieho počtu nehnuteľností. Cirkev je miesto, kde budujeme spoločenstvo, v ktorom môžeme zdieľať svoj život i vieru. Je to spoločenstvo, ktoré nás bude sprevádzať od narodenia až po smrť.

Keď sa pozeráme v cirkvi okolo seba, môžeme si uvedomiť, že Boh do svojho spoločenstva pozýva naozaj rôznych ľudí, ľudí rôznych pováh, vzdelania, rôznych svetov, ktoré sú z ľudského pohľadu niekedy až nezlučiteľné. Keď sa pozrieme okolo seba, vidíme naozaj rôznorodú zmes ľudí. Ježiš bol po celý život obklopený ľuďmi, ktorí boli veľmi rozdielni. Do Jeho spoločenstva patrili živnostníci, štátny úradník – vyberač daní, členovia odbojového hnutia, obchodník a možno i nezamestnaní. A predsa v Jeho prítomnosti títo všetci tvorili síce nie jednoduché, ale hlboké spoločenstvo. Úprimné a hlboké spoločenstvo je preto možné len v prítomnosti Ježiša Krista.

V živote to bežne funguje tak, že akosi podvedome hľadáme ľudí, ktorí sú nám blízki, ktorí nám vyhovujú, ľudí rovnakých názorov aké máme my. Teda hľadáme ľudí, ktorí majú podobné názory na politiku, veci cirkvi, ktorí majú podobný vkus. V spoločnosti sa preto ľudia spájajú napr. podľa záľub, ktoré zdieľajú. Golfový klub združuje hráčov tohoto športu, poľovnícky zväz poľovníkov, klub dôchodcov tých skôr narodených, vysokoškolský klub zase študentov.

Boh však svojou zvláštnou obetou dal možnosť rôznorodým ľuďom mať spoločnú vec – patriť do Božej rodiny vykúpených. Akosi príliš rýchlo zabúdame, že kresťanská cirkev bola prvou inštitúciou v svetových dejinách, ktorá postavila na spoločný základ Židov aj pohanov, mužov a ženy, otrokov aj slobodných. Kresťania ako prví zborili tieto vystavané hradby. Pavol to opisuje slovami: ***Ale teraz, hoci ste kedysi boli d'alekí, v Kristu Ježiši stali ste sa blízkymi krvou Kristovou.***

Milé sestry a bratia, keď sa v cirkvi pozrieme okolo seba, buďme Bohu vďační aj za tých, ktorí sú tak odlišní od nás, nie vždy nám vyhovujú ale môžu nám byť napriek tomu blízki. Ďakujeme za to, že sme súčasťou úžasného Božieho projektu, cez ktorý Boh v tomto svete zjavuje svoju lásku a moc.

Pohľad von (misia)

SLIDE 6 V našom texte sa dozvedáme, že keď Ježiš zostúpil s učeníkmi na rovinu, slúžil veľkému množstvu vlastne neznámych ľudí. Ak má byť náš duchovný život i život cirkvi skutočne biblický a vyvážený, potrebujeme sa pozerieť a slúžiť aj smerom von. Cirkevné zbory i naše životy sú niekedy ako balón, ktorý priložíme k vodovodnej batérii a púšťame do neho vodu. Voda tečie a balón sa pomaly zväčšuje a nadobúda svoj tvar. Ale po určitom okamihu sa naplní a my buď z neho nejakú vodu vylejeme, alebo praskne. Ale ak doň vopred urobíme zopár dierok, balón môže naďalej absorbovať vodu. **Môže ostať plný a zároveň vodu ďalej rozdávať.** To je obraz nášho vzťahu k svojmu okoliu. Ježiš bol naplnený ľútosťou, keď videl utrápených a núdznych ľudí. Preto im slúžil.

SLIDE 7 Služba núdzným bola jedným dôležitým rozmerom Ježišovho života. To, čo prijímal od Otca, dával ďalej. A to, čo robil Ježiš, by malo robiť aj Jeho telo – cirkev.

Rád citujem výrok Williama Templa (anglikánska cirkev), ktorý povedal, že ***cirkev je jedinou kooperatívnou spoločnosťou na svete, ktorá existuje pre dobro tých, ktorí nie sú jej členmi.***

Mnohokrát cirkevné zbory fungujú ako súkromné kluby určené pre dobro svojich členov. Nová zmluva nám predkladá model cirkvi, ktorej aktivity sú venované aj ľuďom okolo. (V Sk. si čítame o prvej cirkvi, ako sa ujímali chudobných, vdov a sirôt...) V tejto oblasti máme veľký dlh – konkrétnejšie sa tomu budem venovať v sekcii diakonia.

Zachovať si pred očami novozmluvný ideál nie je jednoduché. Všetci, ktorí pracujeme v cirkvi, z času na čas narazíme na vyčerpanie i sklamanie. Vtedy sme v pokušení vzdať sa ideálov, ktoré pred nás

stavia Ježiš Kristus. Služba so sebou prináša osobné obete, stres i sklamanie, ktoré môžu vyčerpať aj tých najoddanejších pracovníkov v cirkvi.

Biblia však hovorí, že je požehnanejšie dávať než prijímať, hoci je to aj omnoho namáhavejšie. Služba pre iných sa nám môže zdať ako zbytočné odčerpávanie energie a prostriedkov. Opak je však pravdou. Môžeme to nazvať paradoxom viery. Ten, kto sa delí o lásku, je nakoniec obohatený a nie ochudobnený. To nie je len moja skúsenosť, ale skúsenosť mnohých z vás.

Je preto užitočné urobiť reflexiu našej služby a smerovania cirkevného zboru. Usilujme sa žiť vyvážený život, ako ho vidíme u Pána Ježiša Krista.

V závere prečítaného odseku je napísané, že všetok zástup sa Ježiša snažil dotknúť, lebo z Neho vychádzala Božia moc, ktorá liečila. **SLIDE 8** Som presvedčený, že je to opäť obraz aj pre cirkev, ktorá je Kristovým telom. Ak budeme žiť vyvážený život v prítomnosti Božej, mnohí budú prichádzať, aby sa napili z tej vody života, ktorá bude vyvierat' aj z nás. Budú prichádzať, aby boli dotknutí Božou mocou a láskou a prostredníctvom vzťahov i uzdravení. Amen!

PIESNE: 356, 264(1.2. a 3.4.) 223

I. Bohoslužobný život

Služby Božie (ďalej SB) sú udalosťou, kde môžeme hľadiť smerom hore na svojho Boha, kde sme pozývaní, aby sme hľadeli i dovnútra a skúmali svoje vnútro, ale je to i čas, kde môžeme my všetci, v mnohom tak rozdielni ľudia, ako bratia sestry, pozerat' spoločne tým istým smerom a zároveň pred svetom oslavovať svojho Boha. Ak sa s týmto vedomím zúčastňujeme bohoslužobného života, zažívame z bohoslužieb prospech a požehnanie. Verím, že ste to mohli aj v tom uplynulom roku cítiť. SB sú časom, keď k nám môže Ježiš hovoriť ako k svojim učeníkom.

Štatistika bohoslužobného života za rok 2009:

Typ a miesto bohoslužieb	Počet za rok 2008	Počet za rok 2009	Priemerná účasť	Porovnanie s predošlým rokom	Účasť v %
Hlavné SB Rbk	62	64	189	187 (+2)	11,8 %
Nešporné SB (všetky)	36	62			započítaná DD Nádej
Štvrtkové večerné SB	39	39	28	28 (0)	1,75 %
Adventné večierne	3	3	32	30 (+2)	
Pôstne večierne	5	5	27	28 (-1)	
Nešporné SB Lisková	24	24	41	42 (-1)	19% z Liskov.
Nešporné SB Lúčky	10	10	9	10 (-1)	26,5% z Lúčok
Nešporné SB L. Štiavnica	2	2	19	26 (-7)	22,5% zo Štiavnice.
Nešporné SB L. Sliače	1	1	13	11 (+2)	76,5% z L. Sliačov
Nešporné DD. Nádej	24	24	11	8 (+3)	

Mojím cieľom pri zvestovaní slova v kázniach je tlmočiť Božie pravdy do konkrétnych situácií našich životov. V niektorých prípadoch som sa snažil svojou zvesťou dotknúť sa i udalostí, ktorými spoločnosť žila a vniesť do nich aspoň kúsok Božieho svetla. Kázňové texty som si volil podľa agendy, a vo viacerých prípadoch som si zvolil biblické texty sám. Nedelňná kázeň býva upravená aj do tlačenej podoby a zasielaná tým, ktorí sa kvôli zdravotnému stavu nemôžu SB zúčastniť. Tu sa chcem poďakovať všetkým vám, ktorí túto praktickú službu robíte a ste tak predĺženou rukou CZ a tým aj rukou Ježiša Krista.

Okrem zborového farára a zborovej kapláanky **v našom zbore poslúžili zvesťou slova alebo vedením čítaných SB:** Curt Westman z Nórska, kazateľ BJB Igor Čonka, sestra farárka Lívia Mojzsisová, brat farár Peter Vanoch. Z neordinovaných a presbyterov - sestra Viera Ludrovcová, presbyterka, bratia Karol Dzuriak-presbyter, Miroslav Sokol. Počas slávností kázali u nás: Brat farár Martin Šefranko, sestra seniorka LOS Katarína Hudáková a brat farár ČBCE Miloš Rejchrt.

Pašie čítali: PhDr. Karol Dzuriak, Ing. Rastislav Sabucha, Ján Mojš, Miroslav Sokol a viacerí členovia dorastu a mládeže.

Všetkým vyššie uvedeným za ich službu – kazateľskú i ďalšiu, patrí naša vďaka.

Rovnako poďakovanie patrí aj rodine Kráľovskej za poskytnutie prístrešku ku konaniu nešporov v pôste a na záver cirkevného roku v Liptovskej Štiavnici. Tento rok pred Vianocami ochotne pripravili nový priestor, čo si veľmi vážime. Ďakujeme aj sestram Marte Junkovej a Ľubomíre Baranovej za prípravu priestoru pre konanie adventného nešporu v Liptovských Sliačoch v budove OÚ. Sme vďační aj sestre Viole Volfovej za pravidelné zabezpečenie priestoru v KD v Lúčkach.

Chcem sa veľmi poďakovať všetkým, ktorí sa v minulom roku podieľali na bohoslužobnom živote napríklad tým, že prečítali biblický text alebo básň, modlili sa za požehnanie zvesti Božieho slova na Bohoslužbách. Vďaka patrí tiež bratovi kostolníkovi Vladimírovi Lukáčovi za jeho praktickú a zodpovednú službu. Sme vďační, že je vždy mužom na pravom mieste. Ďakujeme Pánu Bohu za naše sestry kantorke: Olinku Brunckovú, Zuzanu Murinovou, i našej ochotnej zastupujúcej kantorke Dr. Zuzane

Záhradníckovej, sestry MuDr. Danici Papúchovej za vedenie náviku spevokola v čase neprítomnosti sestry Oľgy Brunckovej. Nechceme brať vašu pravidelnú službu ako samozrejmosť.

Všetko, čo sa snažíme konať v bohoslužobnom živote, robíme vo vedomí a s túžbou, ktorú vyjadril už veľmi dávno žalmista v 115 Žalme: *Nie nám ó, Hospodine, nie nám, lež menu Svojemu daj česť pre milosť a vernosť.*

II. Sviatosti

KRST sa odohráva v kostole - podľa možnosti - v rámci služieb Božích, lebo krst nie je súkromná rodinná udalosť, ale je to aj vyznanie rodiny o tom, že túžia, aby aj tí najmenší kráčali v šľapajách Pána Ježiša Krista.

Krst nám vždy znovu pripomína, že nie sme to my, ktorí iniciujeme vzťah s Bohom. Boh nás volá k nasledovaniu a do svojho spoločenstva v čase, keď nemôžeme v duchovnej oblasti vedome urobiť ešte vôbec nič. Ježiš volá učeníkov k nasledovaniu. Nie sú to oni, ktorí sa hlásia. Boh je vždy iniciátorom v našom vzťahu s Ním. To platí od nášho detstva.

To však neznamená, že sa my už nemusíme v tejto oblasti snažiť a že by sme nemali zápasit' za svoju vieru a vieru svojich detí. Batol'atá sedia a pozorujú svojich rodičov ako sa pohybujú po izbe. Potom ich napadne, že by to chceli tiež vyskúšať. Prvé pokusy nebývajú veľmi vydarené. Veľa padajú, ale nevzdávajú sa. Rodičia v tomto procese musia svoje deti chrániť a povzbudzovať. Keď hovoríme o krste detí, potrebujeme hovoriť aj o zodpovednosti rodičov za pozitívny príklad. Buďme našim deťom od malička príkladom nielen v chodení po izbe, ale aj v chodení s Bohom. Buďme tými, ktorí ich povzbudzujeme nielen v športových a školských výkonoch, ale aj v duchovnom živote.

Neberme ako frázu výzvu, že sa máme modliť za pokrstené deti v našom zbore. Každé z detí, ktoré boli pokrstené za posledné dva roky, má zavesený zelený lístok so svojím menom na strome pokrstených na pravo od oltára. Sú tam aj preto, aby sme na nich nezabudli a modlili sa, aby sa ich viera zazelenala ako listy na živom a rastúcom strome cirkvi.

Krsty v roku 2009:

ROK	DETI	DOSPELÍ	SPOLU	V RÁMCI SB
2007	19	6	25	10
2008	10	3	13 (-12)	10
2009	20	0	20 (+7)	7

16 dievčat a 4 chlapci

Z toho počtu detí z:

Ružomberka - 12

Liskovej - 5

L. Štiavnice- 2

Likavky - 1

VEČERA PÁNOVA

Pri večeri Pánovej by sme mali intenzívnejšie, ako inokedy prežívať dve roviny vzťahov: vzťah s Bohom a vzťah s bratmi a sestrami.

Večera Pánova nám vždy viditeľne pripomína, že Boh je ten, ktorý sa zamiloval nad nami a to tak, že Ježiš zomrel za nás, keď sme my boli ešte Jeho nepriateľmi. Niekedy sa nám chce pri pohľade na náš hriech spolu so Šimonom Petrom povedať: *odíd', Pane, lebo som hriešny človek.* My si práve pri Pánovom stole môžeme vypočúť to oslobodzujúce: *Odpúšťajú sa ti tvoje hriechy,* aj to Ježišove: *Neboj sa, odteraz, Pudi budeš loviť.* *Nielenže ťa očisťujem, ale mám pre teba aj úlohu.*

Pri večeri Pánovej sa nezabudnime pozrieť na svojich bratov a sestry, možno sa na nich i usmiať. Veď v tejto chvíli sme si k sebe najbližšie. Všetci sme žobráci, ktorí sú odkázaní na milosť Nebeského Darcu. **Večera Pánova** bola prisluhovaná pravidelne minimálne 1x do mesiaca, obyčajne v 1. nedeľu v mesiaci, v Nedeľu pokánia, tiež na službách Božích na nešporoch, pri konfirmácii...

ROK	CHRÁM		NEMOCNICA/ÚSTAVY		V DOMÁCNOSTI		SPOLU
	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	
2007	523	1801	35	91	1	23	2474
2008	520	1554	18	53	6	22	2173/-200
2009	509	1468	23	53	4	19	2076/-97

takto celkovo 26x v rámci SB, z toho 17 x počas hlavných SB.

V priemere pristupuje k Večeri Pánovej v rámci hlavných SB v Ružomberku 110 bratov a sestier (tu sme zaznamenali mierny pokles). Povzbudením je aj fakt, že kým v mnohých mestských zboroch ľudia uprednostňujú Večeru Pánovu mimo SB, k Večeri Pánovej, ktorá je v rámci SB v Ružomberku pristupuje viac ako polovica účastníkov SB. V Evanjelickej cirkvi je stredobodom SB zvesť slova a Večera Pánova, preto ani Večeru Pánovu nemôžeme vytlačiť mimo hlavných bohoslužieb.

Pri distribúcii Večeri Pánovej v kostole pomáhal obom duchovným zboru brat presbyter PhDr. Karol Dzuriak a brat Peter Vanoch, za čo sme im obom vďační.

III. Konfirmácia

Ak má byť konfirmácia potvrdením krstnej zmluvy a osobným vyznaním viery, samotnú slávnosť konfirmácie musí predchádzať osobné rozhodnutie každého z konfirmandov - žiť vo vzťahu s Pánom Ježišom Kristom. Inak sa konfirmácia stáva prázdnu slávnosťou naplnenou naučenými vyznaniami.

Mladí ľudia v konfirmačnom veku prežívajú svoju vieru cez vzťahy rovesníkov. Majú veľmi kritické oko. Dokážu veľmi ľahko odhaliť pretváрку v rodine, ale aj v cirkvi. Zároveň hľadajú vzory vo svojom okolí. Nech je toto poznanie výzvou pre vás rodičov i pre ich rovesníkov.

V tomto smerom sa veľmi teším, že sa do konfirmačnej prípravy ochotne zapojili aj niektorí mládežníci. A s radosťou sledujem, ako pozorne dokážu konfirmandi vnímať ich slová i svedectvo o viere. Súčasťou konfirmačnej prípravy býva aj zimný tábor pre dorast a konfirmandov. Máme skúsenosť, ktorú potvrdzujú aj mnohí konfirmandi, že účasťou na táboch sa mení nielen prístup ku konfirmačnej príprave, ale aj pohľad na Boha i spoločenstvo. Podmienkou je aj pravidelná účasť na SB, (aby sme to mohli sledovať, každý konfirmand má svoj preukaz, do ktorého si počas bohoslužieb vpisuje čítané texty, kázňový text a piesne a na záver konfirmand dáva preukaz podpísať u nás ľudom na to určeným, alebo zborovému farárovi, kde bohoslužby navštívi.) Ak konfirmand a jeho rodina neakceptuje túto podmienku, je nezmyselné konfirmovať, teda prijať za dospelého člena niekoho, kto svojou neúčasťou na živote zboru vopred dáva najavo, že so zborom nechce mať veľa spoločného.

Konfirmácia v roku 2009:

ROK	DETI	DOPELÍ	SPOLU
2007	9	6	15
2008	5	5	10
2009	3	0	3

Konfirmačná príprava/príprava ku krstu dospelých/ pozostáva zo siedmich stretnutí, na ktorých sa venujeme rôznym oblastiam kresťanského učenia a života. Konfirmácia dospelých potom zvyčajne býva na večerných SB vo štvrtok.

21. mája 09 na slávnosti Vstúpenia počas večerných Služieb Božích boli **konfirmandi preskúšaní z konfirmačného učiva**

24. mája 09 sa uskutočnila **konfirmačná slávnosť**, na ktorej boli konfirmované dve mladé sestry z Liskovej a jeden mladý brat z Ružomberka

Za CZ sa k nim prihovoriť brat zborový dozorca a konfirmandov pozdravila a medzi seba pozvala i mládež. Pri tejto príležitosti im mládež venovala malé darčeky. CZ každému konfirmandovi venoval Bibliu a pamätný svietnik s ich dátumom konfirmácie.

Učebnice: Konfirmačná príručka pre 1.aj 2. ročník: M. Hvozd'ara: Verím a sľubujem
pre dospelých Stratení a nájdení a Brána viery otvorená

Prípravu 1. ročníka v roku 2008/09 viedol/vedie zborový farár David Bázlik a pre 2. ročník farárka Ilona Bázliková. V školskom roku 2009/10 je tomu naopak.

Čas vyučovania: v piatok o 15:30 hod vyučovala Mgr. Ilona Bázliková

Pre dospelých – po vzájomnom dohovore s duchovným

Miesto: Koná sa v zborovej sieni Evanjelickej fary (A. Bernoláka 11)

IV. Pristúpili a vystúpili

Do CZ sa v uplynulom roku 2009 prihlásilo 12 bratov a sestier (-4) a odhlásili či odst'ahovali sa 3 br a sestry (0).

V. Bohoslužobné výkony

SOBÁŠE

ROK	evanjelické	krížne	pož. manželstva	SPOLU
2007	3	1		4
2008	2	2	0	4
2009	2	2	1	5

Pred sobášom býva príprava, ktorá pozostáva zvyčajne z troch stretnutí. Podobne ako v uplynulých rokoch, aj v r. 2009 venoval CZ pri sobáši/alebo pri príprave naň snúbencom vhodnú literatúru (napr.: Vzali sme sa, Manželstvo, Päť jazykov lásky)

POHREBY

ROK	muži	ženy	deti	Spolu
2008	8	21	0	29
2009	14	13		27(-2)

Ak to porovnáme s krstami, tak tých, ktorých sme vypravovali z tejto časnosti bolo o 7 viac, ako tých, ktorých sme krstom začlenili do Božej rodiny CZ.

Tu by som sa chcel nakrátko pristaviť a poďakovať sa sestram aj bratom zo spevokolu za obetavú službu spevu na pohrebných rozlúčkach a to v Ružomberku, rovnako aj v okolitých dedinách, kde sa pohreby konajú. Svojou službou zvyšujú úroveň pohrebom, ich služba je aj dobrým svedectvom o spolupatričnosti v našom CZ i o vzťahoch, ktoré medzi nami boli.

Tak ako v minulosti, i v r. 2009 venoval CZ pozostalým knižočku: Keď blízky odchádza alebo Stopy lásky.

Celkovo sme sa v roku 2009 rozlúčili s nádejou vzkriesenia s 27 bratmi a sestrami,

z toho:

Ružomberok:	19
Likavka:	1
Liptovská Štiavnica:	2
Štiavnička	0
Liptovské Sliače:	0

Lisková:	3
Lúčky	0
L. Teplá	1
Dubová	0
Ludrová	0

Z toho vo veku:

40-50 rokov	1
50-60 rokov	3
60-70 rokov	6
70-80 rokov	2
80-90 rokov	9
nad 90 rokov	3

Blahoslavení sú všetci, ktorí tu do vôle Božej žijú a potom v Pánu umierajú.

VI. Biblická a vnútromisijná práca v zbore

Do biblickej a vnútromisijnej práce v CZ je zapojených viacero presbyterov a ďalších poverených ľudí. Títo vnútromisijní pracovníci pracujú v menších tímoch. Týmto pracovným tímom sa veľmi tešíme. Nielenže spoločne prácu plánujú, ale spoločne sa za službu a za zverených ľudí aj modlia. A napokon treba povedať, že je to aj biblické. Ježiš nikdy neposielal učeníkov šíriť Božie kráľovstvo samých, vždy ich posielal minimálne vo dvojiciach. Dokonca aj vtedy, keď ich posielal pre osliatko, poslal ich dvoch.

Z toho úvodného biblického hľadiska môžeme povedať, že vnútromisijné aktivity sú príležitosťou k systematickému budovaniu a prehlbovaniu vzťahu s Bohom, ale tiež príležitosť pre vzťahy s tými, ktorí spolu s nami patria do Božieho domu. Napokon však môžeme povedať, že sú tieto menšie spoločenstvá a pravidelné aktivity otvorenými dverami pre tých, ktorí sa nachádzajú vonku - mimo cirkvi. Pre niektorých ľudí, ktorí nepochádzajú z cirkevného prostredia, alebo stoja na okraji CZ, je niekedy prijateľnejšie prijať pozvanie do menšieho spoločenstva, kde navyše príde so známym človekom ako prísť do kostola, kde sa od nich vyžaduje aj liturgická aktivita.

a. Detská besiedka (DB)

Túto službu by sme mohli nazvať aj službou tým najmenším, ale v Božom kráľovstve tým najdôležitejším. Túto službu berieme v Ružomberku už možno ako samozrejmosť, ale sú zbory, kde táto služba nie je. Za našou stabilnou besiedkou sú roky skúseností našich učiteliek a taktiež množstvo hodín poctivej prípravy doma. DB prebieha v dvoch skupinách: deti vo veku 1-8 r a deti vo veku 9-12 r.

Je veľkým požehnaním, ak je služba konaná s radosťou s nasadením a navyše ľuďmi, ktorí sú obdarovaní pre túto službu.

DB je jediným spoločenstvom, ktoré prebieha paralelne so SB (t. j. od 10.00 hod.). Z toho dôvodu ju niekto môže vnímať ako konkurenciu Službám Božím.

Ako zborovému farárovi a zároveň otcovi dvoch detí, ktoré sú súčasťou DB, sa mi niekedy ťažko počúva, keď moje deti povedia napr. počas vianočných sviatkov, ktoré nasledujú po sebe bez možnosti ísť na DB: **Zase musíme ísť do kostola? Ja sa tam nudím! Prečo nie je DB?**

Aj keď sa mi to nepočúva dobre a viem, že aj deti si potrebujú zvykať na to, že aj oni sú súčasťou celého spoločenstva, a to sa stretáva raz za týždeň v nedeľu, **predsa som na druhej strane veľmi rád, že deti, a to nielen tie naše**, radi chodia do spoločenstva, kde môžu prijímať duchovnú stravu v takom stave, ktorý je pre nich chutný.

Mladšia skupina je otvorená pre maličké deti – predškolákov a 1.-2. roč ZŠ, kde môžu chodiť aj rodičia.

Staršiu skupinku tvoria deti od 3. roč. ZŠ do veku, kedy začnú navštevovať konfirmačné vyučovanie.

Počas prázdnin, výročných sviatkov, konfirmácie, či iných významných príležitostí v CZ besiedka nebýva – deti majú možnosť prísť na služby Božie do kostola. Deti v priebehu roka niekoľkokrát poslúžili svojim programom na SB.

Skupinku „menších“ detí viedli v roku minulom roku sestry Bc. Katarína Lukáčová a Patrícia Kasanická. K nim sa v novom školskom roku pripojila Evka Vanočová.

Skupinku „väčších“ detí vedie sestra Ing. Zuzana Jarabová a Janka Lukáčová. Do tohto tímu sa pridali: Veronika Čupková a Adrianka Soareová. Každá z týchto sestier učiteliek DB patrí úprimná vďaka za ich službu. Ďakujeme im aj za nácvik programov; a tiež Davidovi Bázlikovi, Ilone Bázlikovej, Zuzke Jarabovej, Evke Vanochovej a Janke Lukáčovej za ich službu počas letného tábora v Hutách na Orave.

Štatistika na DB:

Priemerná účasť na mladšej DB je 15 detí (z 80-tich detí v zbore v tomto veku/18,8%)

Priemerná účasť na staršej DB je 10 detí (z 63 detí v tomto veku/15,9%)

Z týchto čísel vidíme, že sa nemôžeme uspokojiť s terajším stavom, ale potrebujeme hľadať a pozývať aj ďalších.

Ďakujeme Hospodinovi za všetky deti i za tých ich príbuzných, ktorí deti na besiedku privádzajú a podporujú ich v poznávaní Hospodina.

Veľká noc – deti poslúžili krátkym programom v rámci hlavných SB

10. mája 09 – v rámci hl. služieb Božích ku dňu matiek deti z detskej besiedky pripravili pod vedením svojich učiteliek pre všetky matky nielen program, ale aj malý darček.

16. mája 09 deti z detskej besiedky i so svojimi učiteľkami sa zúčastnili **seniorátneho stretnutia detí na ranči v Kráľovej Lehote**.

21. júna 09 – sa uskutočnil zborový deň na ktorom vystúpili aj **deti z besiedky i náboženstva**. Všetkým deťom z náboženstva boli odovzdané vysvedčenia. Po skončení bohatého programu v kostole sa pokračovalo spoločným obedom – gulášom – ktorý navaril brat zborový dozorca L. Zvara. Pre deti boli v areáli parku pripravené viaceré súťažné aktivity a hry.

13.-18. júla 09 aj počas tohtoročných letných prázdnin pripravili Žilinský a Ružomberský CZ spoločný **letný tábor pre deti** vo veku 7 – 12 rokov v škole v prírode HUTY.

26. decembra 09 – na 2. sviatok vianočný boli SB venované deťom, deti so svojimi učiteľkami pripravili vianočný program. Deti tiež rovnako krátko vystúpili na Štedrý večer piesňou a krátkym programom.

b. Biblické hodiny dospelých (BH)

Konali sa v zborovej miestnosti (celkom 25x) v utorok od 18. do 19. hod.. Biblické hodiny sa konali os septembra do júna teda s výnimkou prázdnin. Priemerná účasť: **11(-1)**, to je 0,7% zo zboru

Forma BH: úvodná pieseň, úvodná modlitba, spoločné čítanie biblického textu – jeho výklad, otázky k textu i výkladu – diskusia, modlitby účastníkov a spev piesne.

Na BH sme sa venovali biblickým knihám: Skutkov apoštolským, list Kolosenským, list Filemonovi a Žalmom od októbra.

Na BH je spoločenstvo, ktoré nie je len študijným spoločenstvom, ale aj priestorom pre priateľstvo i zdieľanie svojej viery. Je to i priestor na spoločné rozhovory o témach, ktorými ako kresťania žijeme. Týmto môžeme ako veriaci duchovne rásť. Toto spoločenstvo tvoria zväčša ženy na dôchodku.

c. Biblické hodiny dorastu, mládeže

Dorast a mládež sa až na malé výnimky stretáva spoločne.

Dorastenci sa stretli 48x (+3); s priemernou účasťou: **14 (+4)**. Spoločenstvo sa mierne rozšírilo. V doraste prišlo v uplynulom roku k pozitívnym zmenám. Zodpovednosť za náplň stretnutí prevzali mládežníci. Vytvorili sa 3 malé tímy, ktorí striedavo berú zodpovednosť za program a priebeh stretnutí. V niekoľkých prípadoch si tému pripravili aj starší - nazývame ich geriatrická mládež - Z. Jarabová, J. Mojš, S. Lukáč, D. Bázlik a I. Bázliková.

Aj v tejto oblasti zborovej práce k nám hovorí úvodný biblický text. Hoci mal Ježiš množstvo vzťahov s ľuďmi, ktorých stretával, ktorým slúžil i kázal, predsa dával veľký dôraz aj na osobné vzťahy s niekoľkými blízkymi priateľmi, ktorými boli jeho učenici. Jeho vzťahy môžu byť modelom aj pre náš život. V malých spoločenstvách môže človek budovať vzťahy, ktoré pozostávajú z prijímania i dávania. Spoločenstvo, kde môže človek zároveň prijímať i dávať nás obohacuje a posúva dopredu.

Dorast a mládež je spoločenstvom, kde mladí ľudia môžu navzájom zdieľať svoju vieru, radosti, víťazstvá, ale aj problémy, pády a pochybnosti. Hlbokých vzťahov nie je možné mať v živote veľa, ale o to väčším poňmaním sú. Prostredníctvom nich nám Boh pomáha budovať našu vieru a charakter.

Môžeme seba a svoj život, i vieru vidieť vďaka veriacim priateľom z iného pohľadu – a to nás posúva dopredu. Veľmi sa teším, že môžem viesť v týchto vzťahoch úprimnosť a hĺbku.

Stretnutia pozostávali z oslavy Božej piesňami, témy, diskusie zo štúdia Božieho slova i z hier a zábavných aktivít.

Za veľmi pozitívne považujem aj to, že mládežníci zobrali časť zodpovednosti za prácu s konfirmandmi a ich služba má u konfirmandov veľmi pozitívnu odozvu.

Spomeniem prehľad niektorých aktivít a stretnutí, na ktorých sa mládež zúčastnila:

- 27.2.2009 – 3.3.2009** – uskutočnil sa **zimný tábor pre mládež a konfirmandov** v Liptovskom Trnenci s témou: *Kto ti brnká na struny?* Zúčastnilo sa ho 30 účastníkov, z toho (3 konfirmandi z Dúbravy) a vedúci (Janka Lukáčová, Janka Voreková, David Bázlik, Ján Mojš, Zuzana Jarabová, Ilona Bázliková)
- 08.03.2009** – v rámci hlavných služieb Božích poslúžila mládež a dorast čítaním biblických textov, modlitbami a spevom. Mládež sa podelila so zážitkami z tábora, ktoré sprostredkovala za všetkých Adrianka Soareová. Bolo tiež premietnuté video s fotkami z tábora.
- 10. apríl 09** **Dorast a mládež poslúžila v DD Nádej veľkonočnou drámou** – „Bol si tam?“
- 18. apríl 09** Ružomerská mládež sa zúčastnila **Seniorátneho stretnutia mládeže** v CZ Leštiny
- 23.-26 apríl 09** viacerí mládežníci sa zúčastnili **Konferencie pracovníkov s mládežou /KPM 09/** v Žiline tento rok s témou „Reštart“
- 5.-11. júl 09** 26 konfirmanov, dorastencov a mládežníkov sa zúčastnilo **dorastového tábora v Gelnici** v škole v prírode Turzov
- 6.-9. august 09** Druhý augustový víkend sa dorast zúčastnil open air festivalu - **Campfest**. Dve dievčatá z mládeže slúžili už druhý rok ako dobrovoľníčky.
- 19. september 09** mládež sa zúčastnila športového podujatia **JK GAMES** v L. Mikuláši, Ružomerský tím sa vo volejbale umiestnil na peknom 4. mieste.
- 25. december 09** – **mládež poslúžila spevom na SB v DD Nádej** v Likavke, potom v zborovej sieni sa konalo vianočné stretnutie mládeže a dorastu spojené so vzájomným obdarovávaním sa.
- 31. december 09** v zborovej sieni od 21.00 hod. konalo silvestrovské stretnutie dorastu a mládeže – spoločné očakávanie Nového roku 2010.

Ďakujem sestram z mládeže za službu pri predaji literatúry: Evke a Janke Vorekovým, Veronike Čupkovej, a Adrianke Soareovej. Lucka Hariňová niekoľkokrát poslúžila prednesom básne pri rôznych príležitostiach.

d. Skupinky

Učenicke biblické skupinky

Streťava sa už druhý rok. Predmetom štúdia je evanjelium podľa Marka. Počet členov v skupinke je 5, vedie ju Zuzana Jarabová. Od septembra tohto roku sa stretávali pravidelne raz do týždňa. Cieľom skupinky je budovanie osobného vzťahu s Pánom Ježišom, budovanie vzájomného spoločenstva medzi sebou, objavovanie Božích pravd a nadšenie pre štúdium Biblie. Osobné štúdium Biblie sa tak stáva nástrojom, pomocou ktorého Boh mení životné postoje, náš charakter na Jeho obraz. Spoločné štúdium Biblie prináša radosť a obohatenie nášho duchovného života. Vedúca skupinky vyznáva: *Mojou túžbou a modlitbou je, aby si z nás Boh vybudoval ľudí, ktorí budú ochotní vyučovať iných v zmysle 2. Tim. 2,2*

Biblická skupinka pre ženy

Začala od septembra. Celkovo sa v minulom roku uskutočnilo 7 stretnutí. Keďže na prvé stretnutie prišlo okolo 10 žien, rôznej vekovej kategórie a v priebehu týždňa prejavili svoj záujem i ďalšie ženy, vznikli tak dve skupinky žien, ktoré sú v približne rovnakej vekovej kategórii. Obe skupinky majú spoločný materiál, knižku s názvom *Hle, váš Bůh*. Tento materiál tvorí sériu 13 lekcii zameraných na štúdium Božieho charakteru – napr. Boh je láska, Boh je všadeprítomný, všemocný,...

Na skupinku mladších žien prichádza spoločne 10 žien, na staršie 9 žien. Stretnutia sa uskutočňovali v minulom roku pravidelne 1 krát v mesiaci s každou skupinkou s dĺžkou trvania 2 hodiny. Každá žena si doma najprv naštuduje vopred dohodnutú kapitolu z knihy a potom na stretnutí už prebieha samotná diskusia na danú tému, tiež je tu vytvorený priestor pre zdieľanie osobných skúseností zo vzťahu s Bohom. Je tam priestor i pre vzájomné modlitby. Cieľom je povzbudenie v osobnej viere v Pána Ježiša, rast v poznaní Božieho charakteru. (*Mojou modlitbou a túžbou je tiež, aby potom tieto ženy sa mohli venovať iným ženám v cirkevnom zbore Z. Jarabová*).

e. Modlitebné spoločenstvo

Ako samostatne sa schádzajúca skupina neexistuje. Pre nahlas vyslovené osobné modlitby je spoločný priestor v závere biblických hodín, občas aj na štvrtkových večerných službách Božích; tiež na modlitebných stretnutiach - počas modlitebných týždňov, či ekumenických podujatiach. Pracovníci detskej besiedky sa raz za dva týždne pravidelne stretávajú k modlitbám nielen za deti na Detskej besiedke, ale aj iné aktivity v zbore.

Modlitebné týždne

Konali sa v zborovej sieni fary.

13.01.2009 až 15.01.2009 – prebehol aliančný modlitebný týždeň. Na večerných službách Božích v BJB kázal David Bázlik, vo štvrtok na večerných službách Božích v našom zbore kazateľ BJB Igor Čonka.

18.01.2009 – v našom kostole sa uskutočnil **ekumenický večer modlitieb** za jednotu kresťanov, ktorý sme pripravili v spolupráci s bratmi jezuitmi. Na programe sa podieľala aj mládež. Zvest'ou slova Božieho poslúžil páter V. Suchý.

16.03 – 19.03.2009 – počas štyroch večerov sme sa spoločne stretávali na modlitbách v rámci pôstneho modlitebného týždňa.

*pôstny modlit. týždeň /4 stretnutia/: priemerná účasť: 19 (+6)
advent. modlit. týždeň sa v roku 2009 nekonal*

f. Práca žien, mužov

Osobitne sa v CZ nekoná. Aj keď verím, že pri počúvaní o duchovných aktivitách mladších i starších sestier v CZ nejeden muž si v duchu povedal, mali by sme sa duchovne zobudiť a zmobilizovať aj my, muži, ktorým Boh zveril práve kňazskú povinnosť v rodine.

8. novembra 2009 sa viaceré ženy z nášho CZ zúčastnili na **Seniorálnom stretnutí žien LOS** s témou „**Ako niesť utrpenie**“

g. Spevokol

Spevokol je trojhlasný (soprán, alt, bas), občas i štvorhlasný, aktuálne má 28 členov. Ďakujem sestre kantorke Olge Brunckovej za jej trpezlivosť a ochotu viesť a pripravovať spevokol. Pred rokom sme konštatovali fakt, že pribudlo zopár členov spevokolu, dnes konštatujem, že v uplynulom roku nás naopak mierne ubudlo z rôznych dôvodov, ale hlavne z dôvodu materských povinností.

Niektoré členky spevokolu pravidelne slúžia svojou účasťou na evanjelických pohreboch, za čo sme vám, my farári, veľmi vďační, že nás nenechávate v dome smútku samých. Spevokol svojimi piesňami slúži i na sobášoch, na sviatky i pri iných príležitostiach v zbore i mimo neho. Slávnostné SB si už ani nevieme predstaviť bez spevu spevokolu.

Chcem sa poďakovať vám, ktorí pravidelne prichádzate potrápiť svoje hlasivky, za vašu službu spevom.

POSLÚŽILI SPEVOM na svadbách, pohreboch a týchto SB:

Nový rok

Veľký piatok

Veľkonočná nedeľa

Konfirmácia

14.6.2009 na Evanjelických SB v **Krakove počas zájazdu**

21.6.2009 na zborovom dni pri konci školského roka

28. júna 09 sa spevokol zúčastnil **prehliadky spevokolov** v Liptovskom Jáne.

Pamiatka posvätenia chrámu

15.11.2009 Pri príležitosti **100. výročia postavenia Ev. ľudovej školy** dopoludnia v v Rk a popoludní v Liskovej

20.11.2009 na SB počas konferencii „Cesta k sobode“ pri príležitosti 20. výročia pádu totalitného režimu.

Štedrý Večer

1. sviatok vianočný

Finančná správa o hospodárení spevokolu je k nahliadnutou na farskom úrade.

h. Hudobné skupiny

Gospelová hudobná kapela viac krát počas roka poslúžila spevom na službách Božích. 31. októbra 2009 sa zúčastnila aj na prehliadke gospelových kapiel Ružomberka

Chcem sa poďakovať aj jej členom: bratom Jánovi Mojšovi (gitara, spev, programovanie bicích)

Martinovi Šafekovi (sólo gitara)

Marte Šulíkovej (basová gitara)

Lucii Hariňovej (spev)

David Bázlik (klávesy)

V repertoári kapely sú mládežnícke piesne a chvály novšie i niekoľko starších piesní z evanjelického spevníka, ktorým sme dali nový šat.

i. Práca RoS

K vnútromisijným aktivitám patrí aj stretávanie rodinného spoločenstva (odrasených mládežníkov) v nedeľu popoludní na fare. **Cieľom týchto stretnutí je vzájomné zdieľanie a povzbudzovanie** sa v kresťanskom živote rodín. Pozostáva z oslavy Boha piesňami, zo zdieľania, Božieho slova, alebo rozoberania témy vo svetle Písma a z modlitieb. Na týchto stretnutiach je atmosféra otvorenosti a býva tam často aj veľmi živo, vzhľadom na silnejúcu partiu našich detí. Vytvárajú sa tam priateľstvá a väzby nielen medzi dospelými, ale aj medzi deťmi.

Myslím si, že táto generácia je veľmi potrebnou aj pre generácie mladších (mládež, dorast, deti). Mali by vidieť, že cirkev, to nie sú len mladí a potom dôchodcovia.

Dorastenec alebo mládežník by mal mať možnosť nahliadnuť kúsok dopredu. Mal by vedieť, kam môže patriť, ak si raz založí svoju vlastnú rodinu. Môže sa tešiť na to, čo vidí v živote generácie, ktorá je pred ním.

Koncom augusta viacerí **otcovia z ROS sa akčne stretli a brigádnicke zrekonštruovali priestory detskej besiedky** (podlaha, maľba, nábytok), za čo im ešte raz ďakujeme.

j. Iné formy vnútromisijnej práce

Kurz manželské večery

V poslednom období sme si stále viac uvedomovali potrebu otvorene a prakticky rozprávať o Božích princípoch pre manželstvo. Počas októbra a novembra 2009 sa uskutočnil 1. cyklus kurzu Manželské večery. Manželské večery ponúkli ôsmym zúčastneným manželským párom praktické rady ako vybudovať ich pevný vzťah. Každý večer začínal večerou, po úvode do témy každý pár pomocou príručiek prechádzal spoločne cvičeniami. Takýmto spôsobom počas siedmych spoločne strávených večerov mali tieto páry možnosť spolu zaujímavým spôsobom hovoriť o dôležitých otázkach, na ktoré v zhone všedného dňa niekedy nezostáva čas, pričom bolo rešpektované súkromie každého páru.

Sme presvedčení, že v každej etape manželstva sa do neho investovať určite oplatí. Počas siedmych večerou sme si mohli uvedomiť, že na manželstve sa oplatí pracovať a že manželský vzťah môže byť aj po rokoch zábavný a romantický.

Väznica

Návštevy v nej sa konali nepravidelne, približne raz za tri mesiace. Pobyt v tomto zariadení, je pre mnohých zastavením na ceste života. Mnohí hľadajú odpovede a prinajmenšom povzbudenie. Do nového roka som išiel so zámerom vytvoriť vo väznici aspoň jednu stabilnú skupinu, ktorá by sa stretávala pravidelne a kde by sme študovali Bibliu a diskutovali o témach vo svetle Písma. Avšak ďalšou potrebou boli návštevy v priestoroch vyšetrovacej väzby, kde nie je možné stretávať sa spoločne. Zadržaní vo väzbe majú zamedzenú možnosť kontaktovať sa s ostatnými. Tieto dve formy nie je možné zlúčiť. Ak má byť táto potreba naplnená, je k tomu potrebné oveľa viac času. Prínosom pre pastorálnu starostlivosť je väzenský duchovný pre protestantské cirkvi, ktorý od minulého roka pôsobí v Sučanoch, ale každú stredu prichádza aj do Ružomerskej väznice. Stretávame sa a spolupracujeme hlavne pri prisluhovaní VP vo väznici pred sviatkami.

Zájazdy

13.-14. júna 09 - 50 sestier a bratov z nášho CZ sa zúčastnili **zborového zájazdu v Poľsku**. Tento krát sme navštívili bratov a sestry v evanjelickom CZ v Krakove, kde sme poslúžili aj spevom na nedeľných SB. Navštívili sme i koncentračný tábor Osvienčim a zaspievali sme si aj v úžasnej soľnej bani vo Wieličke.

Návštevy

22.03.2009 – náš zbor navštívili manželia **Zuzana a Daniel Kaczmarczikovci, misionári z Wiclifovej misijnej spoločnosti**. Spoločne poslúžili spevom, slovom Božím, porozprávali tiež o svojej misijnej službe v Afrike.

7. mája 2009 sme na večerných službách Božích **privítali brata Curta Westmanna** spolu s viacerými mladými bratmi a sestrami z Nórska

VII. MIMORIADNE PRÍLEŽITOSTI V ZBORE

21. júna 2009 sa uskutočnil **zborový deň** so spoločným obedom po službách Božích a detskými aktivitami vo farskej záhrade

2. augusta 2009 sa viacerí bratia a sestry z nášho CZ sa zúčastnili **Dištriktuálneho dňa VD** v Demänovej, ktorý mal tému „Vybudujme hradby Jeruzalema“.

15. november 2009 – sme si pripomenuli 100. výročie založenia evanjelickej cirkevnej školy v Liskovej. Slávnosť začala službami Božími v Ružomerskom chráme, na ktorých kázal Martin Šefranko, farár v Bratislave. O 13:00 hodine učiteľia z Liskovej pod vedením sestry Ľudmily Muriňovej na cintoríne v Liskovej položili veniec na hrob osobnosti liskovskej školy – p. učiteľovi Ľudovítovi Šolcovi.

Podujatie pokračovalo popoludňajšími slávnostnými službami Božími v budove bývalej evanjelickej školy. Historik Karol Dzuriak pripomenul okolnosti vzniku školy a osobnosti učiteľov, ktoré sa k nej viažu. Sestra seniorka sa k prítomným prihovarila na základe textu z Mt 11,19. Po skončení slávnosti sestry a bratia z Liskovej pripravili pre všetkých zúčastnených príjemné posedenie s občerstvením v KD v Liskovej.

20. novembra 2009 sa na území nášho CZ uskutočnila Konferencia Evanjelickej cirkvi pri príležitosti 20. výročia od pádu totalitného režimu. Konferencia niesla názov „Cesta k slobode“. Začala sa v kostole službami Božími, na ktorých slovom Božím slúžil disident, hovorca Charty 77 a farár Miloš Rejchrt. V modlitbách sme v pokání hľadeli späť do minulosti, zároveň sme ďakovali za tých, ktorí zostali pevní pravde. Ďakovali sme za súčasný dar slobody a prosili za nepoznanú budúcnosť. Po službách Božích pokračovala konferencia prednáškami a panelovou diskusiou v priestoroch kultúrneho domu A. Hlinku. **V roku 2009 si cirkevný zbor Ružomberok pripomenul dva významné životné jubileá** jednej z najvýznamnejších osobností v jeho novodobých dejinách – zborového farára Gustáva Plavca, ktorý po štyri desaťročia spoluutváral a formoval podobu duchovného, cirkevného a kultúrneho života evanjelikov v Ružomberku. Prvým z nich je 105. výročie jeho narodenia, druhým 40. výročie ukončenia jeho aktívnej pastoračnej služby. Pôsoobil v Ružomberku takmer 40 rokov.

EKUMENICKÉ PODUJATIA

18.01.2009 – v našom kostole sa uskutočnil **ekumenický večer modlitieb** za jednotu kresťanov, ktorý sme pripravili v spolupráci s bratmi jezuitmi. Na programe sa podieľala aj mládež. Zvest'ou slova Božieho poslužil páter V. Suchý.

KONCERTY

14. decembra 09 v pondelok po 3. nedeli adventnej sa v našom chráme uskutočnil **vianočný koncert** na ktorom vystúpil mužský spevácky súbor **Schola Gregoriana Pragensis** pod vedením Davida Ebena.

2. augusta 09 viacerí bratia a sestry z nášho CZ sa zúčastnili **Dištriktuálneho dňa VD** v Demänovej, ktorý mal tému „Vybudujme hradby Jeruzalema“.

VIII. Vyučovanie náboženstva v škole (šk. r. 2009/2010):

PRE ŽIAKOV ZŠ V RUŽOMBERKU:

ZŠ Klačno:	1. stupeň	streda 12:45-13:25
	2. stupeň	streda 13:30-14:10
ZŠ Dončova:	1. stupeň	streda 12:35-13:20
ZŠ Sládkovičova:	1. stupeň	štvrtok 12:40-13:25
ZŠ Zarevúca:	1. stupeň	utorok 13:30-14:10
ZŠ Bystrická cesta:	1. stupeň	piatok 12:25-13:00

PRE ŽIAKOV ZŠ V RUŽOMBERKU (SÚSTREDENE):

pre 5.-9. roč. ZŠ, prima – kvarta Gymnázium utorok 14:30-15:15
- hodina sa koná v zborovej sieni Evanjelickej fary (A. Bernoláka 11)

V ZŠ v Liptovskej Štiavnici sa nevyučovalo, nakoľko žiaci z tejto ZŠ prešli v tomto šk. roku do Ružomberka na ZŠ Bystrickú.

v ZŠ LIKAVKA:

pre 1. stupeň ZŠ 1. stupeň štvrtok 11:30-12:15

V ZŠ LISKOVÁ:

pre 1.-4. roč. ZŠ 1. stupeň utorok 14:00-14:40

PRE 5.-9. ROČ. ZŠ 2. STUPEŇ UTOROK 14:45-14:30

pre stredoškôľakov (sústredene):

(pre študentov ŠÚV, ZŠŠ Sc. Viatora, OA, gymnázia, SOŠ Bystrická cesta 2, Sládkovičova 62)
pondelok 14:30- 15:15 v budove Obch. akad. (trieda na prízemí)

22. apríla.2009 – sa uskutočnilo mestské kolo biblickej olympiády.

27. apríla 2009 sa **Biblickej olympiády** v L. Mikuláši sa zúčastnili a tiež úspešne umiestnili títo žiaci:

Denisa Blahútová z Liskovej - 2. miesto v kategórii 5.-6. ročník
Veronika Švárna z Liskovej - 4. miesto v kategórii 5.-6. ročník
Roman Sekej z Ružomberka – 6. miesto v kategórii 5.-6. ročník
Dominika Herichová z Ružomberka – 2. miesto v kategórii 7.-9. roč.

Deti okrem zborového farára sprevádzala aj Zuzana Jarabová.

30. augusta 2009 sa uskutočnili **služby Božie pri začiatku školského roka 09/10 s požehnaním** žiakov, študentov a pedagógov.

25. decembra 2009 – na popoludňajších vianočných SB vystúpili žiaci zo ZŠ v Liskovej so svojím programom. Po programe všetkým deťom za program poďakovala sestra Š. Murinová a odovzdala v mene CZ aj sladkú odmenu.

Vyučujúci:

Mgr. Monika Mešková – katechétka	učí 1 hodinu (ZŠ Zarevúca)
PaedDr. Eva Nováková – katechétka	učí 1 hodinu (ZŠ Bystrická)
Ing. Zuzana Jarabová – katechétka	učí 2 hodiny (fara, ZŠ Sládkovičova)
Bc. Patrícia Kasanická – katechétka	učí 2 hodiny (ZŠ Klačno)
Mgr. Ilona Bázliková – kapláňka	učí 3 hodiny (ZŠ Dončova, ZŠ Likavka)
Mgr. David Bázlik – zborový farár	učí 5 hodín (ZŠ Lisková, ZŠ L. Osada, stredné školy)

Učebnice: I. stupeň ZŠ : Pramienok; Prameň + pracovné listy k týmto učebniciam

II. stupeň ZŠ: Svetlo – biblické histórie, tiež Biblia, Slnko svieti pre všetkých.

Učebné pomôcky: Biblický atlas pre študentov; Sprievodca Bibliou pre študentov; pracovné listy – najmä pre 1. stupeň ZŠ.

Učebné osnovy je potrebné prispôbovať. Učíme mnohé málo početné skupiny žiakov, preto dochádza k spájaniu viacerých ročníkov na jednej hodine tak z I. stupňa ZŠ ako aj z II. stupňa ZŠ; podobne k spájaniu 1. a 2. ročníka študentov SŠ.

S vedením škôl je dobrá a korektná spolupráca. Škola dáva k dispozícii aj multimediálne pomôcky.

Spolu na ZŠ: 76 (-2) žiakov.

Spolu na SŠ: 8 (-2) študentov.

Celkovo v šk. roku 2009/2010: 84 (-4) žiakov/študentov navštevuje vyučovanie NAV

Všetkým, ktorí sa podieľajú na vyučovaní náboženstva v našom zbore, patrí naše úprimné poďakovanie. Je to totiž práca, ktorej treba venovať veľa námahy a trpezlivosti a ovocie nie je vidieť ihneď. Napriek tomu je to práca, ktorá je siatím pre budúcnosť cirkvi.

Evanjelické školy

Viacero našich mladých sestier študuje na ev. gymnáziu v L. Mikuláši, ďalšie prejavujú záujem o štúdium od budúceho šk. roku. Z našich terajších študentiek na cirkevnej škole Dominika Herichová, Zuzana Murinová doprevádza hrou na klávesový nástroj spev duchovných piesní na nešporných sl. Božích v Ev. zborovom dome v Liskovej, Evka a Janka Vorekové a Veronika Čupková slúžia pri príprave stretnutí dorastu a mládeže.

IX. Evanjelická tlač

V r. 2009 sa v kostole predávalo týždenne 33 ks Ev. posla spod Tatier, počas sviatkov a v čase, keď vychádzali dvojčísla, bolo objednaných a predaných viac výtlačkov, niekedy aj dvojnásobok. Mimo toho odoberal EPST v zbore nezistený počet ďalších ľudí. V predaji v kostole bolo tiež 10 ks (+3) mesačníka Cestou svetla. **V r. 2009 sme vydali tri čísla zborového občasníka ružomerských evanjelikov DEDIČSTVO.** Poďakovanie patrí všetkým, ktorí občasník pomáhali distribuovať tým, ktorých evidujeme v našej zborovej kartotéke. O DEDIČSTVO prejavuje trvalý záujem i niekoľko ev. farských úradov a jednotlivcov mimo nášho CZ. Na internetových stránkach nášho CZ je občasník dostupný v elektronickej podobe. **Ďakujeme tým, ktorí sa podieľali na tvorbe občasníka** – vlani (K. Dzuriak, Z. Jarabová, členovia DORASTu a MLÁDEŽe, Z. Sedliaková, I. Bázliková, D. Bázlik, členovia ROS) **Poďakovanie patrí aj Ing. Rastislavovi Sabuchovi za spravovanie www stránok ružomerského CZ www.ecavr.sk.** Na stránke sú vždy aktualita z života ECAV u nás i v zahraničí, samozrejme z nášho zboru, fotky z podujatí a taktiež kázne z nediel. Internetová adresa, na ktorú môžete napísať, alebo sa informovať o CZ je ruzomberok@ecav.sk.

V CZ odoberáme 7 výtlačkov detského časopisu Nová DÚHA. 4 ks sú venované vyučujúcim /katechétkam/, 1 ks pre farský úrad a 2 ks jednotlivci, ktorí Dúhu odoberajú prostredníctvom farského

úradu. **Tranovského ev. kalendára na r. 2010** sa predalo cca 100 ks ; **Stolového ev. kalendára na r. 2010**: cca 90 ks, ročenky **Tesnou bránou na r. 2010: 80 ks** – z toho po 1 exemplári dostali ako dar od zboru členovia spevokolu a zborového presbyterstva.

Darované kalendáre a literatúra pri jubileách a návštevách sú zapísané v knihe darovanej literatúry.

Do zboru - pre farskú knižnicu - predplácame časopisy: EPST, Cestou svetla, Nová DÚHA, Tvorba T, Cirkevné listy, Evanjelické školy, Ehtos, Rozmer, MoSt, Služba Slova.

Darom dostávame: štvrťročník Informátor združenia Ježiš pre každého (JPK), Informačný list BTM, občasník Mládežníckeho centra ICHTHYS vo Veľkom Slavkove, Info list Detskej misie, Lampa milénia (SČB), Info list EvS, Spravodaj VBH, Anténa, Spravodajca OZ Fórum života, Diakonia.sk , Hlas mučedníkov. Prišli aj výtlačky časopisov: ROSA, Spektrum Ev. aliancie v SR a Spravodajca VCH. Výmenou za náš zborový občasník nám chodí Šumenie líp (zo zboru ECAV Necpaly). Aj roku 2009 sme dostali do daru od misijnej spoločnosti : Missionwerk Werner Heukelbach čítanie publikácie na každý deň „Dobrá setba“ a rôzne druhy detských publikácií a kalendárov.

Z Česka predplácame Kostnické jiskry – Evangelický týždenník (ET) a polročenkú Teologická reflexe. Časopisy si môžete vypožičať.

Menší počet kníh sa predal aj spomedzi titulov vyd. Polárka, EvS, MSEJK, Porta libri a iných.

Diakonická práca v zbore

Ježiš v čase, ktorý trávil s Ocom, získaval múdrosť a silu pre svoju službu. Tento čas na vrchu s Bohom môže byť aj našou silou pre lásku, službu a milosrdenstvo. Ak chodíme s BOHOM, tak veľmi pozitívne to ocenia aj naši blízki a naše okolie.

Je dôležité všimnúť si, že Ježiš z toho vrchu Božej prítomnosti schádzal na rovinu a mal otvorené oči pre núdzných. Učil tomu aj svojich učeníkov. Tak ako Ježiš uzdravoval a slúžil veľkému zástupu, tak by mala konať aj Jeho cirkev, ktorú na tejto zemi zanechal. Keď sa totiž dávame tým najmenším, strateným, núdznym, umierajúcim, dávame sa v skutočnosti Ježišovi. Ježiš hovorí, že tí, ktorí nasýtia núdzných, navštívili chorých, Jemu samému poslúžili. **Čokoľvek ste urobili alebo neurobili jednému z týchto mojich najmenším, mne ste to urobili alebo neurobili.**

Náš cirkevný zbor nemá organizovanú diakonickú prácu, ani neprevádzkuje sociálne ústavy. Viacerí však verne a príkladne opatrujú svojich blízkych (rodičov, starých rodičov) či chorobou postihnutých príbuzných.

Pre mňa je povzbudením aj to, že sú v našom zbore sestry, ktoré ak sa dozvedia, a je to v ich možnostiach, navštívia našich chorých bratov a sestry v nemocnici alebo v domácnosti. Za túto službu sa chcem poďakovať hlavne sestre V. Ludrovcovej a sestre Z. Sedliakovej. Ak máme informácie o tom, že naši cirkevníci sa nachádzajú v nemocnici, snažíme sa ich navštíviť a povzbudiť ich aj na tomto mieste. Niekedy počujeme povedať: **kde sú evanjelickí kňazi – nevidíme ich v nemocnici.** Tu chcem povedať, že nie je v našich časových možnostiach obehnúť každý týždeň všetky oddelenia, ako to robia bratia katolíci. Bolo by to možné, ak by sme mali v zbore, alebo v senioráte človeka, ktorý by sa venoval len tejto službe chorým. Aj v tejto veci sme učinili jeden krok. Presbyterstvo dalo podnet na seniorátne presbyterstvo na vytvorenie takéhoto miesta v rámci nášho LOS seniorátu. Tento nemocničný kaplán/farár by býval v Rk a mal by na starosti pastorálnu starostlivosť v nemocniciach v Rk a Liptovskom Mikuláši. Táto žiadosť však nebola seniorátnym presbyterstvom z dôvodu neobsadenia viacerých zborov v senioráte schválená a posunutá ďalej na dištrikt.

Viacerí navštevujú a povzbudzujú našich bratov a sestry, ktorí pre vysoký vek alebo zdravotné problémy sa SB nemôžu zúčastňovať, tým, že im nosia kázne z nedelí a sviatkov v písomnej podobe. Túto službu využívalo cca 50 cirkevníkov (vrátane desiatky tých, ktorí bývajú v Domove dôchodcov v Likavke).

Usilujeme sa nezabúdať ani na jubilantov, najmä na tých najstarších, navštíviť ich, či iným spôsobom ich pozdraviť.

7. novembra 09 niektoré sestry z nášho CZ sa zúčastnili **Dní zborovej diakonie v L. Mikuláši**

XI. Nebezpečné vplyvy

Dnešný moderný človek sa pred otázkou „Čo je pravda“, najprv spýta: *Čo je pre mňa výhodné?* A tak, keď človeku, ktorý bojuje s existenčnými problémami je ponúknutá možnosť patriť do cirkvi, spoľahnúť sa na Boha, pravdepodobne sa spýta: *A čo z toho budem mať?* Mnohí počas dlhej doby

ateizácie majú skreslený pohľad na cirkev. Vedia, čo sú to kostoly, kto sú to farári, ale nepoznajú živého Boha, nepoznajú Ježiša Krista. Otcovia sú nútení chodiť na tri - štyri týždne preč za prácou a za týždeň nedokážu nahradiť to, čo rodine vo vzťahu chýba. To všetko ovplyvňuje duchovný život zboru a postoj „členov k CZ“.

Pre mladých bratov a sestry je často tým negatívnym tlakom tlak rovesníkov, ktorý ide často proti Božím princípom. Viacerí spomínajú návštevy a zanietenú agitáciu svedkov Jehovových a ďalších duchovných prúdov, ktoré vykazujú znaky sekty a snažia sa izolovať svojich členov od okolitého sveta a ich rodín.

XII. Pastorálna činnosť

Okrem mnohých rozhovorov s bratmi a sestrami, priamo na farskom úrade, konali obaja duchovní zboru pastorálne návštevy.

Spolu bolo vykonaných návštev 206 návštev.

Návštevy sú zaznamenané v Denníku pastorálnych návštev. (Pri návštevách v zdravotníckych ústavoch – predovšetkým v LDCH a vo väznici - sú pod patričným evidenčným číslom /miesta návštevy/ zahrnutí zväčša viacerí navštívení).

Návštevy boli vykonávané v domácnostiach, pri prisluhovaní VP, pri jubileách, návštevách chorých a pod. Tiež v Domove dôchodcov v Likavke, v Ústrednej vojenskej nemocnici, Liečebni dlhodobo chorých v Štiavničke (mesačne) a väznici.

V auguste minulého roku bol do P. Lupči menovaný kaplána, z toho dôvodu sme sa mohli v druhej polovici uplynulého roku venovať pastorálnym návštevám o niečo viac. V tejto oblasti je aj napriek úsiliu zborového farára a zborovej kapláanky stále veľká rezerva. Tá spočíva aj v zapojení neordinovaných do návštevnej služby. Ak máte dávku empatie a nie sú vám ľahostajní osamelí ľudia, berte to ako Božie volanie do tejto služby. **Aj tento druh služby mení kvalitu CZ aj jeho obraz v očiach nášho okolia a teda tiež prispieva k rastu CZ.** Máme 1586 členov, mnohí sa dostanú do kontaktu s CZ len pri platení CP, čo nie je pre nich najlepšia motivácia zapojiť sa do CZ a pravidelne navštevovať SB.

XIII. Činnosť presbyterstva

Celozborové presbyterstvo má 27 členov, rokuje v zborovej sieni fary – zvyčajne v niektorú nedeľu popoludní; ak je program rokovania krátky – aj v kostole po sl. Božích. V poslednom období sme zvolili pre stretnutie presbyterstva pondelok večer. Presbyterstvo zasadá príležitostne. V r. 2009 sa zišlo 3x. (-1). Účasť býva dobrá.

XIV. Mimozborová činnosť farára

V roku 2009 som administroval rozsiahly CZ Partizánska Ľupča. Administrovanie nie je len vykonávanie SB, ale sú to aj úradné záležitosti, vyučovanie náb. výchovy, konfirmandov, pohreby, krsty a presbyterstvá. Preto sa chcem ospravedlniť vám, ktorí ste od svojho „nového farára očakávali viac pastorálnej aktivity /návštev“/.

Vo VMV seniorátu som zodpovedný za prácu s rodinami. Niekoľkokrát som publikoval v EPST. Spracoval som príspevky do Tesnej brány na rok 2010 a do Služby slova. Som členom hymnologického výboru ECAV.

XV. Zborový archív, knižnica, kronika, inventár

Zborová knižnica bola aj v priebehu roka 2009 doplnená viacerými zaujímavými titulmi. K 31.12. 2009 sa v knižnici nachádzalo **3.201 (+ 18) titulov (kníh)**. Pravidelných čitateľov nie je mnoho. Chcem vás preto povzbudiť, aby ste využili možnosť nazrieť do zborovej knižnice. Je tam množstvo zaujímavých kníh, ktoré môžu obohatiť váš duchovný život, ale aj prakticky obohatiť vaše manželské a rodinné vzťahy. Stúpol však počet študentov (najmä KU.), ktorí žiadajú o radu, či pomoc s literatúrou potrebnou k ich štúdiu.

Zoznam kníh a časopisov v knižnici je dostupný ako na farskom úrade, tak aj na internetových stránkach nášho zboru, za čo ďakujeme Ing. Rastislavovi Sabuchovi.

Rovnako ďakujeme sestre Anne Ďurišikovej st. z Ružomberka, ktorá ochotne píše zborovú kroniku. Ďakujeme aj sestre učiteľke v. v. Ľudmile Muriňovej za písanie kroniky v Liskovej i sestre Viere Ludrovicovej za pomoc pri administratíve v našej farskej kancelárii.

XVI. Počet členov v zbore

V roku 2009 uhradilo CP cca 1 324 členov cirkevného zboru, čo je o 9 členov menej ako v roku 2008. CP činil v roku 2009 **9 268 €**.

Výsledná štatistika nášho zboru vyzerá takto:

V porovnaním s minulým rokom nám v CZ pribudlo **6** členov. Je nás tak **dohromady 1586**.

1095 členov máme v Ružomberku
9 – v Kalamenoch
71 – v Likavke
7 – v Liptovskej Lúžnej
8 – v Liptovskej Osade
17 – v L. Sliačoch
84 – v L. Štiavnici
217 – v Liskovej
15 – v Ludrovej
34 – v Lúčkach
4 – v Podsuchej
19 – v Štiavničke
6 – v Turíku
5 - v Liptovskej Teplej – Madočany

Chcem sa poďakovať sestre Zuzane Jarabovej za to, že priebežne aktualizuje zborovú databázu, čo je pri počte členov CZ Ružomberok časovo veľmi náročné.

NÁZOV OBCE:

	<i>Evidovaní v CZ k 1.1.2006:</i>	<i>Evidovaní v CZ k 1.1. 2007</i>	<i>Evidovaní k 1.1.2008</i>	<i>Evidovaní k 1.1.09</i>	<i>Evidovaní k 1.1.2010</i>
RUŽOMBEROK	1.097	1.099	1.103	1.101	1 095
KALAMENY	8	9	9	9	9
KOMJATNÁ	0	0	0	0	0
LIKAVKA	75	72	73	68	71
LIPTOVSKÁ LÚŽNA	11	8	8	8	7
LIPTOVSKÁ OSADA	8	9	8	8	8
LIPTOVSKÉ REVÚCE	0	0	0	0	0
LIPTOVSKÉ SLIAČE	18	17	18	17	17
LIPTOVSKÁ ŠTIAVNICA	75	74	80	86	84
LISKOVÁ	208	208	214	216	217
LUDROVÁ	9	9	9	9	15
LÚČKY	36	36	36	32	34
MARTINČEK	0	0	0	0	0
PODSUCHÁ	4	4	4	4	4
ŠTIAVNIČKA	28	28	24	20	19
TURÍK	5	5	6	6	6
MADOČANY					5
CELKOM:	1.582	1.578	1.592	1.584	1586

Náš zbor k 31.12.	1996:	1999:	2000:	2002:	2003:	2004:	2005:	2006:	2007:	2008:	2009:
(počet členov)	1.146	1.382	1.415	1.571	1551	1570	1582	1578	1592	1584	1586
uhradili si CP		939	1.089	1.296	1.412	1.363	1.380	1.367	1.354	1333	1324

XVII. Záver

Ďakujem tiež všetkým vám, ktorí ochotne spolu znášate kus zodpovednosti za náš CZ, aj všetkým, ktorí ho podporujete, finančne i modlitbami. Vďaka vám, aj ďalším podporovateľom nemá náš cirkevný zbor dlhy, hoci sa v ňom v r. 2009 podarilo zrealizovať viaceré finančne náročné aktivity a rekonštrukcie.

Ďakujem bratovi dozorcovi Ladislavovi Zvarovi za jeho praktickú pomoc i za organizáciu mnohých hospodárskych a investičných udalostí v CZ a ďalším členom presbyterstva; všetkým neordinovaným spolupracovníkom. Podobne tým, ktorí spravovali financie CZ, členkám Hospodárskeho výboru: Márii Dzuriakovej, Viere Muriňovej; sestre pokladníčke Viere Ludrovicovej, sestre účtovníčke Elenke Šafekovej. Rovnako patrí poďakovanie všetkým, ktorí vyberali cirkevný príspevok, roznášali zborový občasník. Ďakujem sestre Viere Plávkovej za lásku, s ktorou sa stará o kvetinovú výzdobu oltára. Chcem sa v mene CZ tiež poďakovať bratovi Miroslavovi Halašovi, ktorý sa príkladne staral o farskú záhradu a bolo to aj vidno. Ďakujeme všetkým, ktorí sa zúčastňovali/ zúčastnili brigád a upratovania kostola.

Napokon sme vdáční za vaše modlitby a akúkoľvek podporu, ktoré ste venovali nášmu zboru a jeho službe.

Verím, že mnohí v našom CZ zažili požehnanie cez službu druhých, a tiež tým, že sami slúžili. Mohli sme byť naplnení Božou dobrotou a dávať ju ďalej. Želám si, aby sme ako jednotlivci, ale tiež ako CZ žili vyvážený duchovný život. Aby sme zažívali Božiu blízkosť tak, ako ju zažíval Ježiš na vrchu pri modlitbách. Budujme v cirkvi a svojom okolí priateľské vzťahy a zároveň majme oči otvorené a ruky ochotné k službe tým, ktorí to potrebujú. Týmto spôsobom bude môcť byť Pán Ježiš oslávený a zároveň v cirkvi pre tento svet viditeľný.

Amen!

**CIRKEVNÝ ZBOR EVANJELICKEJ CIRKVI A.V.
NA SLOVENSKU RUŽOMBEROK**

A. Bernoláka 11; PSČ: 034 01; tel.: 044/4322-198

E-mail: ruzomberok@ecav.sk <http://ecavrk.sk>

PRAVIDELNÉ PODUJATIA

SLUŽBY BOŽIE

NEDEĽA 10.00 hod.

VEČERA PÁNOVA - v rámci sl. Božích v 1. nedeľu v mesiaci - *konajú sa v kostole (ul. A. Bernoláka 11)*

DETSKÁ BESIEDKA (mimo júla a augusta)

NEDEĽA 10.00 hod.

BIBLICKÁ HODINA (september-jún)

UTOROK 18.00 hod.

VEČERNÉ SL. BOŽIE (mimo júla a aug.)

ŠTVRTOK 18.00 hod.

PRÍPRAVA SPEVOKOLU

ŠTVRTOK 18.40 hod.

STRETNUTIE DORASTU

PIATOK 16.30 hod.

Spoločenstvo ROS

Každá NEDEĽA 17.00 hod. →

(po vzájomnom dohovore ; info: 0918 828 324)

- *konajú sa v zborovej sieni na fare (ul. A. Bernoláka 11)*

**Úradné hodiny na farskom úrade (A. Bernoláka 11):
PONDELOK, STREDA, PIATOK: 9.00 hod.-11.30 hod.**